

Pterocarya fraxinifolia FK UPPSALA E

- kaukasisk vingnöt FK UPPSALA E

Stort exotiskt prakträd med iögonfallande fruktsättning och bladverk

KORT VÄXTBESKRIVNING

- Växtnamn: Pterocarya fraxinifolia FK UPPSALA E - kaukasisk vingnöt FK UPPSALA E
Härdighet: Zon 1-4(5)
Växtsätt: Stort träd med grov, fårad bark. Oftast flerstammig, bildar rotskott. Höjd 15-20 m.
Blomning: Gröna blommor i maj.
Frukt: Vingad frukt vingad i långsmala klasar, 40-50 cm långa
Blad: Gul höstfärg.
Växtplats: Näringsrik fuktig jord i soligt läge. Vindskyddat.
Användning: Parksolitär eller planterad i grupp för att bilda dunge, t ex i anslutning till vatten eller fuktig mark.
E-merit: Förbättrad härdighet, starkväxande. Ett mycket vackert exotiskt träd. Svensk frökäll
Ursprung: Utvald av Tomas Lagerström, Projekt Svenska Frökällor, SLU, Ultuna (ursprungligen från Botaniska trädgården i Uppsala).

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Bakgrund/ursprung

Arten härstammar från Kaukasus och norra Persien, där den växer på frisk till fuktig mark i dalgångar och på låglandet.

Beskrivning

Kaukasisk vingnöt utvecklar snabbt 15-20 m höga, flerstammiga träd med iögonfallande exotiskt utseende. Efterhand bildas rotskott från ytliga rötter, vilka tillsammans med huvudstammarna kan utveckla en spännande dunge.

Skotten är kala, olivgröna och påfallande örtartade. Årsgamla skott är grå. Stammar antar snabbt en karakteristisk jämn striering av långa grunda sprickor. Gamla stammar är djupt fårade.

Knopparna sitter strödda och saknar knoppfjäll. Den nakna knoppen är brun och upp till 2 cm lång och består av ett eller två bladämnen, som sent på våren utvecklas till blad, 40-50 cm långa. Bladet är sammansatt av 11-21 småblad, 8-12 cm långa, smalt äggformade till lansettlika, tillspetsade. Bladen är kala, mörkgröna på ovansidan och ljusare under. Ingen höstfärgning.

Blomningen påbörjas i juni och består av korta, tjocka gulgröna hanhängen från äldre skott och långa slanka honhängen i spetsen av årsskotten. Fruktställningen blir upptill 40-50 cm lång och består av tätt sittande tvåvingade, spetsiga, brunsvarta nötter.

Kaukasisk vingnöt har mycket varierande härdighet. E-materialet är förvånansvärt härdigt och torde kunna odlas i zon 4-5.

Växtplats.

Den kräver näringsrika, friska till fuktiga jordar för optimal utveckling. I områden med hårdare klimat bör man undvika plantering i fuktiga låglänta lägen, för att inte äventyra härdningen. Vindskyddat.

Användning

Det främsta användningsområdet för detta uttrycksfulla träd är som parksolitär eller grupplanterad för att bilda en spännande dunge, t ex i anslutning till vatten eller fuktig mark, kompletterad med storbladiga örter.

Förökning

Arten förökas med frö, som kallstratifieras 3-4 månader före sådd.

Övrigt

I plantskolan förekommer arten i följande planttyper, som kan rekommenderas för plantering: friväxande träd, ungträd och flerstamigt träd. För säkrare etablering och överlevnad i zon 3 och områden med hårdare klimat, rekommenderas vårplantering med äldre plantor (5-6 år eller mer), som har en lämplig växtrym, vilket bl a innebär tidigare och bättre härdning på hösten.

Växtbeskrivning/källa

Tomas Lagerström, SLU/Ultuna

Publicerad i Gröna Fakta B12/1993, Växter för framtiden II. Movium/SLU.

Litteratur:

Bean, W.J., Trees & Shrubs hardy in the British isles Vol 3 eight edition 1976-80.

Krussman G. Handbuch der Laubaehölze Band 3 Auflege 1976.

Nitzelius, T., Boken om träd 1958.